

WEGYETEM

SZÉPIRODALMI MŰVÉSZETI ÉS
 EGYLETI FOLYOIRAT

ÚJ EGYETEM

Szépirodalmi, társadalmi, művészeti és ifjusági folyóirat.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Kossuth Lajos-utca 10. Telefon-sz. 488.

Megjelenik minden hónapban háromszor: 1, 10. és 20-ik napjain.

Előfizetési ára: Egész évre vidéken 8 kor., helyben 7 kor.

Egyes száma 20 fillér. Kapható a tőzsdékben.

Szerkeszti: SZEGEDY LAJOS.

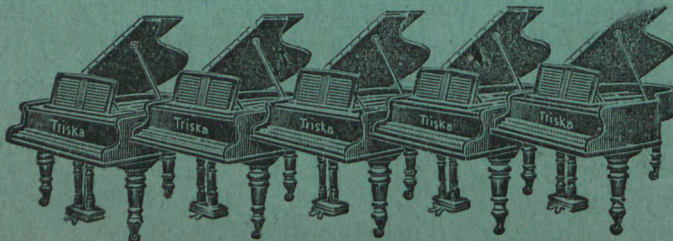
Szerkesztőbizottság: Pálffy László, Gaal Alajos, Lévy József, Portik Andor.

Kiadóhivatali vezetők: Molitorisz Jenő, Károlyi József, Szilágyi Béla.

TARTALOM:

1. Pálffy László: Üdvözöljük Kolozsvár városában hazánk főiskolai kiküldötteit	1
2. Gondolatok dr. Szádeczky Lajos rektori székfoglalójából	1
3. Dr. Apáthy István: A nemzeti irány az emberi fejlődésben	3
4. Gyógyszerészek érettségi kérdése a diákkongresszus előtt	5
5. Szegedy Lajos: Diákszerelem	5
6. Csergő Tamás: A betű	6
7. Ligeti Ernő: Gyónó könyvemből	7
8. Gaál Alajos: Utazás Poszdnisevvel	8
9. Csiky Jenő: Forgácsok	10
10. Fotografus: Fialal óriások arcképcsarnoka	11
11. Egy gólya levelei	12
12. Szilaj: Krónika	13
13. Roda-Roda: Szivarok	13
14. Irodalom	14
15. Egyleti élet	14
16. Hírek	15
17. Kolozsvári tájékoztató	16

NYOMATOTT: AZ „ERDÉLYI UJSÁG“ KÖNYVSZAJTÓJÁN
KOLOZSVÁRT, DEÁK FERENC-UTCA 9. TELEFON 696.

Zongorák, Pianinók, Czimbalmok,
mint elsőrendű gyártmányok legelő-
nyösebben vásárolhatók és bérelhetők
Triska J. hirneves zongoratermé-
ben Kolozsvár, Berde M.-u. 14.
Alapított 1870. Hangolásokat és javi-
tásokat szakszerűen végez. Szakkép-
zett hangolót vidékre is azonnal küld.

KARÁCSONYRA levélpapírok díszdobozokban, továbbá képeskönyvek, levelezőlap-
albumok, elegáns írókészlet, festő kazetták (olaj és víz), díszes tentatartók és
karácsonyi díszek óriási választékban, olcsón beszerezhetők nagybörzset hazai gyártmányokban :
Nagyválaszték karácsonyi képes levelezőlapokban. ❀ ❀ ❀
Nagyválaszték karácsonyi képes levelezőlapokban. ❀ ❀ ❀

RIGÓ ÁRPÁD
papír-üzletében, KOSSUTH LAJOS-UTCA.
(Központi szálloda épületben.)

ÚJ EGYETEM

Üdvözöljük Kolozsvár városában hazánk főiskolai kiküldötteit!

Kolozsvár város egyetemi ifjúsága szombat óta rég várt ünnepet ül; hazánk ifjúságának színe-javát, a főiskolák delegátusait tiszteli vendégül, kik ez idén városunkban gyűltek össze ügyeiknek megbeszélése céljából. Kipirult arcú ifjak futkosnak az izgatottságtól és vendégszerető örömtől áthatva előzékenységüket kimutatandó s a repeső öröm és félelem egy bizonyos neme fog el engem is, midőn papiroson is üdvözölni céloim ifjú vendégeinket, az egész ifjúság érzését akarván kifejezni soraimmal.

Az öröm egy bizonyos érzése hat át, mikor ideáljaink egyikét látom megvalósulva a mostani napokban, de ezen talán mégis diadalmaskodik lelkemben az a félelem, vajjon képes leszek-e úgy kifejezni szívünk őszinte és meleg érzését, mint ahogy azt jelenleg a kolozsvári ifjúság hangulata és öröme dokumentálja s mint amelyről — együttérezvén velük — oly határozottan meg vagyok győződve magam is.

Midőn a múlt évben Pécsen tartott kongresszus határozata tudomásunkra jutott, megvallom, némi kétkedéssel s a sikertelenség elég határozott sejtelmével néztünk idéni kongresszusunk eseményei elé. Az ifjúság sajnálatos tévedések következtében megkülönbözve, a kongresszusok sikertelensége emberi hibáink folytán nyilvánvalóvá válva — ez volt a jelen sívár panorámája, melyen változtatni minden magyar ifjúnak hivatásszerű eszméje volt. A helyzet azonban azóta örvendetesen változott: a felhők kezdnek széteszlani derülő egünkről, minden oldalról megtétettek a békülést és egyesülést irányzó lépések, melynek szent jegyében ült össze jelen kongresszusunk is.

Hogy kongresszusunk milyen érdemlegesebb határozatot fog hozni — az a jövő titka; hogy azonban, mint az eddigiek némelyike, nem fog sikertelenségével szégyent hozni a magyar ifjúságra, arra már kézzel fogható dokumentumaink

vannak. Garanciát nyújtanak erre a személyek, kiknek mindegyike, mint ilyen ismeretes ifjúsági életünkben, garanciát mandátumaik, mellyel önmagukat tisztelték meg egyes főiskoláink s garanciát főleg az országos hangulat, melynek okvetlenül üdvös és eredményes produktumának kell lennie.

Jelen kongresszusunk alkalmával tehát azzal az óhajással üdvözlöm vendégeinket, mellyel az első Diákkongresszuson, 21 év előtt, a kongresszus akkori elnöke:

„Egy amulettje volt a magyar ifjúságnak mindenkor — a nemzeti érzés — mely, adja az ég, a jövőben is vezérelje. Volt egy nagy bűne: a viszálykodás, adja az ég, hogy annak a jövőben nyoma se legyen!”

Pálffy László,

az „Egyetemi Kör“ elnöke.

Gondolatok

dr. Szádeczky Lajos rektori székfoglalójából.

Itt Európa keletén nekünk világtörténelmi hivatást juttatott a gondviselés. Az ősi keleti törzsbe oltott nyugati kultúra évszázadokon át állott őrt Európa délkeleti kapujánál az európai kultúra védelmére. A nyugati keresztyénségnek mi vagyunk a legkeletibb védőbástyája jelenleg is. A magyar nemzet világtörténelmi hivatása nem szűnt meg, csak átalakult: most már nemcsak védő, hanem továbbható, expansiv feladata is van. A magyar nemzet kulturális hivatása tehát egyrészt abban áll, hogy a nemzet saját egyéniségét megtartva s kifejlesztve, az európai mívelt nemzetek családjában méltó helyet foglaljon el; másrészt a kulturát tovább terjeszsze kelet és dél felé. Nem egészen új feladat ez sem, századok előtt már megvolt, csak az utóbbi századok folyamán szorult háttérbe. Az Anjouk már civilisatorai voltak keletnek és északnak; akkor a Balkántól a Keleti tengerig a magyar kultúra dominált. Mátyás birodalmának fénysugarai bevilágítottak nemcsak a verőfényes délre és nyugatra, hanem a keleti

és északi országokba is. Erdély fejedelmei keleti és nyugati államszövetségeknek világtörténelmi jelentőségű szerepet játszó tagjai voltak. Egyikök, Báthory István, mint lengyel király, a magyar kultúra erejét érezte Moszkváig és Novgorodig s délfelé Konstantinápolyig. Szinte hihetetlen a mai kor magyarjai előtt, hogy ő terveket szőtt Moszkva elfoglalásáról, Oroszországnak Lengyelországgal egyesítéséről, a Kaukázusig terjeszkedésről s a perzsákkal is szövetségbe egy nagy európai szövetséggel Konstantinápoly elfoglalásáról.¹ Ha ezekre az időkre gondolunk, nem költői frázis, de történelmi valóság gyanánt áll előttünk a költő mondanása, hogy:

Oh, nagy volt hajdan a magyar,
Nagy volt hatalma, birtoka,
Magyar tenger vizében hunyt el
Éjszak, kelet s dél hulló csillaga.²

Reméljük és arra kell törekednünk, hogy ezek az idők visszatérjenek, hogy a magyar kultúra expansiv ereje ismét elérje azt a befolyást, melyet századokkal ezelőtt itt kelet kapujánál gyakorolt s melynek tovább fejlesztésétől egyelőre világtörténelmi nagy átalakítások eltérítették s az önvédelem terére szorították.

Állami és nemzeti életünk kiépítését, belső megerősödésünket is első sorban a kultúra fejlesztésétől remélhetjük. A mit régebben bölcs törvényeink, intézményeink, köztük a nemesség intézménye, a nemzeti királyság ereje, nemzeti hadsereg s a magyar társadalom közszelleme megteremtettek — az erős nemzeti államot, egészséges társadalmi életet, jólétet — azt most (sok minden egyéb hiányában) legfőképpen a kultúra áldásaitól várhatjuk. Ez adhat vonzó és hódító erőt a széthúzó törekvésekkel szemben e sok nyelvű és vallású országban s ez forrasztja itt össze egy nemzetté a népek millióit. Ez teremthet virágzó gazdaságot, ipart, kereskedést, általános jólétet, a mi együttvéve alapja a politikai szabadságnak is.

¹ Pierling: Papes et tsars. Paris 1890.

² Petőfi: A hazáról.

A kultúra terjesztésének tagadhatatlanul legfőbb intézményei jelenleg az egyetemek.

A kolozsvári egyetem a jelenlegi rendszer mellett is legjobb tehetsége szerint buzgón teljesíti kötelességét és hivatását a magyar kultúra szolgálatában.

Egyetemünk büszkesége ennek az ország-résznek, főképpen e városnak s vonzó ereje kiterjed az ország minden részére. Ezt a becsületet meg kell őriznünk, sőt gyarapítanunk, öregbítanunk. Noblesse oblige! Mindenki tegye meg kötelességét, mert nagy nemzeti s erkölcsi kincsek gondozása bízott reánk.

* * *

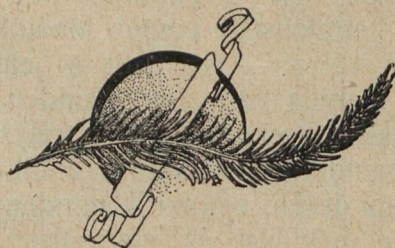
A múlt század reformkorszakában legnemzetibb költőnk borongó melázással kérdezte, hogy

Lesz-e gyümölcs a fán
Melynek nincs virága?
Avagy virág vagy te
Hazám ifjúsága?!

A feleletet megadta rá a szabadságharc, melyben a magyar ifjúság hősiességével önfeláldozással pazarolta vérének és életének a hazáért és szabadságért.

Az új korszak ifjúságától azt várjuk, hogy megtanuljon okosan élni a hazáért. Lássá el magát az élet harcaiban való szükséges fegyverzetével. Szaktudomány, nyelvismeret, nemes szív, erős test, derült kedély, emberszeretet s a nemes erények harmoniája egyesüljön az új nemzedék ifjúságában.

Ebben a szellemben óhajtjuk ifjúságunkat nevelni s az élet útjaira kibocsátani. Ennek a honfentartó és nemzetnevelő munkának kívánjuk szentelni minden erőnket, legjobb akaratunkat.

FELVÉTELI HELY:
Malom-utcza 8.
Telefon 395. szám.

„UNIO“ GŐZMOSÓDA

FELVÉTELI HELY:
Laskai F. és Fia
czég, Kossuth Lajos-u.

A nemzeti irány az emberi fejlődésben.

Részlet Dr. Apáthy Istvánnak egy nagyobb értekezéséből.

A gyöngének még az élethez való jogát is igazolnia kell s az igazolást csak akkor fogadják el, ha be tudja bizonyítani, hogy nem is egészen olyan gyöngé, mint aminőnek tartották. Hatalmasabb nemzetek, különösen a német, nekünk magyaroknak még azt is szemünkre vetik, hogy létezzünk.

De még ennél is szomorúbb, hogy honfitársaink között is akadnak, akik előttünk magyarságunk céltalan voltát hangoztatják. Legtöbben nem épen azt mondják, hogy miért vagyunk egyáltalában magyarok, hanem hogy ezt is, azt is kár, — majd káros, majd fölösleges, — Magyarországon magyarnak akarnunk. Nevetségesnek tartják, hogy mi mindent piros-fehérvöldre szeretnénk fősteni és hogy — szerintök — mindegyre zsinórt és sujtást varrunk.

Mi azt a három szint elmúlt nemzedékektől örököltük, amelyekre büszkék vagyunk, s a zsinórt, a sujtást sem mi találtuk ki, és mindjárt kevésbbé volnánk nevetségesek, ha azt, amiért kikacagnak, többen és erősebben akarnók és ha a kacagóknak, akikbe minden más nemzet ugyancsak bele fojtaná a kacajt, nálunk is lenne néha egy kis bántódásuk. De nálunk divattá tették az önmagunk lekicsinylését, a saját önbi-zalmunk kiölését.

Mintha csak a német *Ostwaldok* megfizetett konkolyhintói járnának közöttünk, azt hirdetve, hogy a kisebb nemzeteknek a nyelvükért és a politikai létükért folytatott küzdelme árt annak a szerepnek, melyet a tudomány előbbrevitelében egyébként játszhatnak. Jó lesz ennek a hazugságnak kissé a szemébe néznünk. Mert ha a kifejlett vagy éppen fejlődésnek induló nemzeti önérték árt a tudományos haladásnak és csökkenti a részt, melyet valamely népfaj a tudomány előbbrevitelében vehet, akkor — ugye-e bár — valószínűnek kell tartanunk, hogy az emberi továbbfejlődésnek egyébként is gátolója leend.

Wilhelm Ostwald a „Grosse Männer“ című tavaly megjelent művében, melyet nálunk is sokan olvastak, vagy legalább forgattak, a 336. lapon azt a tételt állítja föl, hogy az ausztriai szlávok elmaradása a tudomány művelésében legfőképen ama szenvedélyes politikai és

nyelvi küzdelmek rovására irandó, amelyeknek ama népek minden tehetségesebb és erős jellemű fia oda adja magát. Az ilyen harczok, szerinte, természetüknél fogva nem viszik előbbre a művelődést, hanem ellenkezőleg, pusztítják azt, mivel nem kézzelfogható munkára, hanem egy véletlen idiomának gépies terjesztésére irányulnak. Magában véve egy nyelvnek sincs — mondja *Ostwald* — művelő hatása, illet csak abban a mértékben nyer, amelyben egy tárgyilagosan értékes irodalom kifejezőjévé lesz. Így egy fejletlen népnek ragaszkodása nemzeti nyelvükhöz, különösen, ha a szomszédos, nagyobb műveltségű nyelv iránti gyűlölettel jár, a nemzeti öngyilkosságnak egy neme, mert önálló közműveltségi eredmények nélkül minden nép előbb-utóbb elbukik a művelt nemzetekkel való versenyben. Nos, folytatja *Ostwald*, éppen az ausztriai szlávok (és nem kevésbbé a magyarok) példája mutatja, hogy az, ha magát egész nap ilyen műveltségbeli tartalom nélkül való politikai célok után veti, ott a tudományos termelést valósággal megsemmisíti. Korábbi időkben, midőn nemzeti vágyaik erőiket még nem emésztették föl, mindkét népcsoport egyes kitünő és nem kevés jó gyarapítóját szolgáltatva a tudomány közkincsének, holott ma ez teljesen megszűnt. A veszteség, mely e kis nemzeteket ily módon éri, különösen amiatt válik naggyá, hogy az e küzdelem által lekötött németek, akik a német tudományos tevékenységnek is megfelelő veszteségét jelentik, aránylag keveset nyomnak ama sok millióval szemben, akik nyelvi küzdelmektől nem zavarva élhetnek a művelődésnek; ellenben ama kis nemzetek, melyek ilyenféle tőkét még egyáltalában nem gyűjtöttek volt, összes befolyó jövedelmeiket is ilyen meddő módon pazarolják el s ezáltal annál hosszabban maradnak alacsony színvonalon.

Hát, tisztelt olvasóim! ezekben a kijelentésekben, ahány mondat, annyi hazugság és annyi álnokság van.

Először is a régebbi időben a németek mindenkit, lett legyen az magyar, cseh vagy lengyel, mihelyt németül irt s különösen ha az illető Németországba szakadt ki, a német tudományosság számára könyveltek el; ma is megkísértik, de ma, midőn, művelődésünk tudatosan nemzeti irányban halad, már számon kérjük tőlük fiainkat. Ők persze nem akarják nekünk visszaadni a *Petzwall*-okat, a *Lénard*-okat és annyi más hazánkfiát egyszzerűen azért, mert németül irnak és

GOLDMANN J. ÁRUHÁZA
KOLOZSVÁR, KOSSUTH L.-U. 10.

:: („EGYETEM KÖR“ ÉPÜLET.) ::

Legolcsóbb bevásárlási forrás! Női és férfi divat-
raktár! Külön férfi szövet osztály! Dus választék!
Öltönyök mérték szerint! Szolid, pontos kiszolgálás!
:: Egyetemi hallgatók előnyben részesülnek! ::

Németországba szakadtak. A mi fölfedezéseinket, a mi tudományos eredményeinket az *Ostwaldok*, ha csak egészen bele nem olvadtunk a németiségbe, először megpróbálják észre nem venni, azután kisajátítani és, mikor egyik sem sikerül, letagadni. Német szaktársaink között is vannak, akik nemzeti mivoltunkban méltatnak és elismernek; de az *Ostwaldok* a mai magyar tudósokat, a cseheket s a lengyeleket egyszerűen letagadják. Némileg vigasztalhat, hogy *Ostwald* letagadja a mai olasz tudomány nagyságát is.

Ha tehát nemzeti nyelvünkhöz nem ragaszkodunk, éppen a közműveltségbeli eredményeink *önállósága* válik lehetetlenné, amit pedig, hogy a versenyben el ne bukunk, *Ostwald* megkövetel tőlünk.

Az a kérdése, hogy miért nincsenek ma kiváló magyar, cseh és lengyel tudósok és hogy olasz miért van oly kevés, hasonlít ahhoz a kérdéshez, mely néhány év előtt annyira izgatta a magyar mezőgazdákat: hogy miért fogy a magyar búza sikértartalma? Sokat törték rajta a fejüket, pályadíjakat is tűztek ki a feleletre, mind hiába, amíg egyszer csak eszébe nem jutott valakinek, hogy pontosabban megvizsgálja, vajjon igazán csökkenőben van-e a magyar búza sikértartalma. S akkor kiderült, hogy egyáltalában nem csökken. A dolog a tudósainkkal is éppen megfordítva áll, mint ahogyan *Ostwald* mondja. Soha, de soha annyi magyar, cseh és lengyel tudós nem volt és soha e tudósoknak oly *döntő* és becsült szavuk nem volt a nemzetközi tudományos kérdések megvitatásában, az emberiség tudományos közkincsének gyarapításában, mint ma, mint azóta, hogy a magyar közművelődést a magyar, a csehet a cseh, a lengyelt az újra éledt lengyel nemzeti szellem irányítja. A cseh és lengyel tudományosság azelőtt nem is álmódott magasságban áll napjainkban. A természettudományok terén, amelyet leginkább áttekinthetnek, egymást érik a csehektől és lengyelektől származó legkiválóbb dolgozatok, és bizonyára így van ez más tudományos téren is. S a magyar tudományos irodalom állott-e valaha magasabban, mint ma? Hogy nem áll még magasabban, annak oka még mindig a kishitőségünkben, nemzeti önérzetünk fogyatékoságában van. Még nagyon kevesen merünk eredetiek lenni és kifejteni a tudomány művelésében is a magyar voltunkban rejlő képességeket. És a magyar tudás még mindig itthon kap legkevesebb biztatást és méltatást. Mintha bizony a gondolkodó duc-sejtek száma valaki-

nek az agyvelejében attól függene, mennyi tagot számoló nemzethez tartozik az illető!

Az igazság az olasz tudományra nézve is az, hogy a renaissance óta nem állott magasabban, mint napjainkban és azóta, mióta az egységessé vált Olaszország, az „Unita Italia“ újra megnövelte az olasz önbizalmat, máig mind emelkedett. Az olasz renaissance maga sem volt más, mint az olaszországnak nemzeti öntudatra ébredése, mely már az olasz egységet is hönáhitotta s mely az egységért, amint *Macchiavelli* Principe-je mutatja, a legnagyobb áldozatokra is kész lett volna. Az olasz tudomány hanyatlását az osztrák, a pápai és bourbon elnyomás okozta és tette a XIX. század első felében a legmélyebbé!

A németalföldi szabadságharcok szülték a németalföldi renaissance-t is és hozták meg ott is tudománynak és művészetnek a virágkorát. Hát a német tudományosság mióta lendült föl oly bámulatos módon? A német-francia, sőt már a német-osztrák háború óta. Azoknak dicsősége teremtette meg a nagy Németországot, az dagasztotta óriássá a napoleoni háborúk óta ébredező német önérzetet, mely azelőtt csak időnként lobbant föl és csak némely kebelben dobogott hangsúlyosan. A francia tudományt pedig, mely a némettel ma már korántsem vetekedhetik, az elvesztett nagy hadjárat törte le a francia önbizalommal együtt. Bezzeg tündökölt és egész Európán átvilágított a francia tudomány a XIV. Lajos hatalmának s a napoleoni gloirenak fényétől. Persze *Ostwald* a német egység befolyását a német tudományra a nagy gazdasági egység kedvező hatásának tulajdonítja, a francia tudomány hanyatlását pedig a francia központositásnak. A német tudomány a múlt század utolsó három évtizedében volt legnagyobb. Az új század első tizede a német tudományban már itt is, ott is hanyatlás fölött zárul, pedig a nagy német gazdasági egység hatása csak most kezd igazán nyilvánulni. Ellenben a tudománynak bámulatos föllendülése mutatkozik az Egyesült-Államokban, ahol a yankee önérzet túlsága már a jingo szellemé fajul, ahol az emberek az angolból is mindinkább amerikai nyelvet igyekeznek csinálni.

És bárhová tekintünk is a tudomány történetében, a föllendülés kora mindenütt összeesik a nemzeti önérzet felébredésével és a nemzeti fejlődés tetőfokán a tudomány is virágkorát éli. A nemzeti nyelv jogainak kivívása szerez csak egy nép tudományának polgárjogot

SÁNDOR ÁGOSTON

uri divat-üzlete Kolozsvárt,
Mátyás király-tér, Unió-utca 2. sz.

Nagy választék kalap és fehéreneműekben, nyakkendők, kezttyük, sport- és vadász-sapkák, lábszár-védők, esőernyők és botok, swätterek, pénz- és szivar-tárcák, solingeni zsebkések, kefék. — Nagy választék női kézi táskákban! — Szolid és mérsékelt árak!

az emberi tudás birodalmában. Nem azok ártnak a tudomány művelésének, akik a nemzeti nyelv jogaiért küzdenek, hanem azok, akik a küzdőket elnyomják. Ámde a nemzeti jogokért való küzdelem a népek lelkében annyi erőt szabadít föl, hogy még a küzdés korában is sokkal több jut a tudomány művelésére is, mint az elnyomatásnak abban az idejében, midőn a nemzet még nyelvének jogait is megszűnt követelni.

Gyógyszerészek érettségi kérdése a diákkongresszus előtt.

Most, midőn a diáknagygyűléstől úgyszólván máig csak órák választanak el, szükségesnek tartjuk ügybarátaink és az ifjúsághaladásért lelkesedni tudó tagjainak figyelmét fölhívni arra a mozgalomra, mely nem kéri, de követeli pályánkon az érettségit, vagy ha ezt eltörlik, a legmagasabb középiskolai bizonyítványt.

Az érettségi kérdés nem új keletű. Józan belátású emberek már régen érezték, hogy a gymn. VI. osztályú bizonyítvány nagyon kijárt, kikopott lépcső a gyógyszerész pályához, — de szavuk elveszett éppen abban a közegben, melyben visszhangra kellett volna találnia — az ifjúságban. Azután újra feléledt az eszme, mind nagyobb és tágabb terjedelemben, de mikor a gyógyszerész-tulajdonosok látták, hogy az ifjúság nemes törekvései rájuk nézve jelentős károkkal járnak, minden erejükkel újtát állták a mozgalomnak. Hiába való volt minden kérés, indokolás — a kapzsiság és önzés vasalapja nem engedett meghallani semmi szép szót.

A VI. osztályos növendék ugyanis 3 évig köteles gyakornokoskodni, míg az érettségis csak 2 évig. A legtöbb gyakornok már másfél év múlva minden munkához ért s így a drága segédet pótolja havi 20—30 koronáért, ami VI. osztályos gyakornokkal nagy megtakarítás. Másrészt a VI. osztályos sokkal jobban *dressz-szirozható* üzleti szellemben — a tudománykedv rovására, mert aki egyszer pénzsomjas, az nem jár szívesen a tudományok forrásához. Pedig a mi pályánk sokkal inkább tudományos, mint üzleti jellegű. Hiszen testvére lenne az orvos tudománynak; felelős minden munkájáért s ezt a felelősséget nem az üzleti, hanem a tudományos képzettsége rója rá.

Nem tagadjuk — járatnak minket egyetemre is, sőt meg is különböztetnek más hallgatóktól a sárga

indexszel, érezzük a megvetést, a lenézést minden részről, de bármint fáj is, tűrnünk kell, hiszen csak gyógyszerészek vagyunk. Pedig lehetne ez másképpen is... De hiába! Az érettségi kedvéért arról az egy, tiszta haszonba menő gyakornoki évről nem mondanak le, pedig ezen fordul meg az egész.

Az üzleti szellem aztán meghozza a maga következményeit. Ez az év különösen pazar példákat mutat föl. Rajtunk, gyógyszerész ifjúságon fordul meg most, hogy a magyar gyógyszerészet ismét elnyerje hajdani tekintélyét, vagy törültsék a tudományos pályák sorából. Mi az előbbi óhajtuk s követeljük az érettségit. Ebben szívvel, lélekkel összetartunk. De azért erőnk mégis kevés.

Bajtársak! Diákszövetség tagjai! Jertek, vállvetett munkával romboljuk le a köztünk álló válaszfalat s legyünk egyenlők a jogokban, tudományban és munkában!

Baráti üdvözléssel

a kolozsvári Ferencz József tudományegyetem
gyógyszerésztanhangolatók segély és önképző
egylete.

Diákszerelém.

*Úgy félig vigjáték,
Félig-meddig dráma,
Kettő benne — nem több —
A szereplők száma.*

*Egyikűjök barna,
Ábrándos egy legény;
A másik szőke lány,
Egyszóval te meg én.*

*Két kicsi fölmondás,
Jelenet annál több,
Színezi dűsan csók,
Vig mosoly és könnycsöpp.*

*Az időkor: Jelen,
Ámor a szerzője,
Mesterkedik, hogy a
Szívünk egybeszöje.*

Telefon **Naponta friss teavaj!** Telefon
955. sz. 955. sz.

SZOLCSÁNYI ERNŐ fűszer- és cse-
mege-üzletében
Kolozsvárt, Monostori-ut 33. szám alatt!

Finom bonbonok, csemegék, hideg felvágottak, asztali- és pecsenye-borok a legjutányosabb árakban kaphatók! SZILÁGYI ELEONORA-féle likörök és rumok nagy választékban kaphatók!

*Az előadása
Szépen perdül nagyon,
Rendező az ebben
Oly jártas alkalom.*

*Legszebb jelenete
Az első édes csók,
Hogy volt! — tapsolnak rá
A fehér kis kacsók.*

*Két gyönyörű szempár
Vágyódva rám tekint
És elülről kezdve
Megujrázzuk megint.*

*A vége búsabb,
Szomorúbb jelenet,
Vígjátékot tovább
Folytatni nem lehet.*

*A sors szívtelen,
Elválásra készlet,
Itten már kezdődik
A drámai részlet.*

*A folytatásába
Akadály ütközött,
Öt vagy hat év lesz a
Két felvonás között.*

*A kis szőke lányka
Akkora nagy lesz tán,
A barna ifjú pap,
Vagy huszárcapitány.*

*És ha vonzódunk még
Akkor is egymáshoz,
Hozzákezdünk majd a
Másik felvonáshoz!*

Szegedy Lajos.

A betű.

A kulturális fejlődés mezején ma alig találunk egy félreeső, elrejtett rögöt, amely e rövid szónak erejét, hatalmát ne hirdetné.

Volt idő, amikor az emberi szó minden társadalmi érintkezés tényezője volt. Volt idő, amikor ezzel közölte érzelmeit, gondolatait egymással az ember s ha azoknak terjesztéséről és fennmaradásáról is akart gondoskodni, szájról-szájra adta, apáról-fiura hagyta azokat. Ez az ugynevezett hagyomány akkor egyetlen kútforrása volt az emberiség történetének.

De az ember változott, fejlődött. Ismeretköre és hatásköre bővült, tágult. Szellemi képességei rohamosan kezdtek bontani szárnyukat s szédítő perspektívák elé állították az isteni szikrát magában hordozó embert.

És a szellem ezen évszázados, évezredes prometheuszi harcában belátta az ember, hogy a „szó“ megbizhatatlan, erőtlen, gyenge eszköze nagy céljainak s teremtett egy mást, egy ujat, egy megbizhatót és ez a „betű“ volt.

S azóta tökéletesebbet nem is tudott alkotni az ember. Nem azért, mintha teremtő ereje ebben ki is merült volna. Hiszen mennyire fejlesztette azóta alkotását! Az ókori hieroglifek és a mai villámgyorsasággal készülő nyomtatványok között szédületes ürré tátong; ma nemcsak betűket vésünk, hanem sokszorosítjuk is azokat; sokszorosítjuk technikailag, gyorsan és mérhetetlen mennyiségben. De ezáltal a lényegben még nem történt változás. Betű volt az is, amit az ókor szumir vagy föníciai tudósa cseréptáblákba égetett; s betű az is, amit a mai rotációs gép percek alatt ezer meg ezer példányban nyomtat le; különbség közöttük csak formában van.

Igy, mint az emberi kultúra leghathatósabb és legmaradandóbb eszköze, bátran nevezhető a betű az alkotó szellem legszerencsésebb és legtökéletesebb produktumának.

... Pedig milyen egyszerű, igénytelen dolog az első tárgyi szemléletnél.

Első tekintetre úgy látszik, hogy tintafolt, festékfolt a fehér papiroson.

Később látjuk, hogy több a tintafoltnál. Jel, amelyet szándékosan vetünk papírra s amelyet, mihelyt ránézünk, azonnal megértünk.

Sfinksz, amely csak az analfabétára mered némán, titokzatosan.

Első erdélyi
polgári

Lovagló kurzus már megnyílt

Bővebb felvilágosítással szolgál a tulajdonos, Schuller András Honvéd-utca 25. Telefon 905.

Sfinksz, amelyet nem istenkezek tettek Thaebei szikláira s amelynek ma már sok Oedipusza van.

De ez még nem elég a betű lényegének kimerítésére. Mert a betű több az élettelen jelnél.

Nem néma, nem hallgatag, hanem hangos, lármás. Eszköz, amelyet minden ember, hivatott, nem hivatott egyaránt kezébe vehet s tetszésszerinti célra használhat fel.

Acélpenge, amelyet a gazdaság körül sarlónak, a harcmezőn kardnak használhatni.

... Kicsiny, szerény, igénytelen, mint a pestisek baccillusa, de ölni, gyilkolni épügy képes, mint amaz.

... Vagy apró, parányi részekre tagolt, mint a lehulló harmat párázata, amely a virágok kelyheibe jutva, felfrissíti, felüdíti s viruló életet lehel belé.

És a betű ennél is több.

... Egy darab élet a betű, egy-egy kipattant szikra a lélek kohójából, egy beszédes, örökéletű lény, amely a legcsodásabb alakokat öltheti magára.

... Mosolyog, nevet, ha akarsz, de ha kell, megfagyasztja benned a vért.

Lesújt, vagy felemel, oktat, vagy bárgyuvá tesz.

Hosszu századok története igazolja, hogy mindenféle kormányformával ült már uralkodói széken ez a megkoronázatlan kis dinasztia.

Volt szelid uralkodó s nagy volt a száma alattvalóinak; de volt tirannusz is és vazallussainak a vérét itta meg. Volt eset, hogy detronizálták s kolduskenyéren tengődött, cenzori kezek alamizsnáján: de fordulat állt be, újra előlépet, megostromolta, megtámadta, szétzúzta a trónt s romjain újat épített fel.

Volt nagy, erős, hatalmas, hogy mindenki bámulta és nyomorult, piszkos, hitvány, hogy lábbal taposta az ember.

Minden szerepet el tud játszani ez a kis színész, amit emberi agy elképzélhet: s minden szerepében uralkodni képes közönségén.

Eltöltheti lelked szent, nemes eszményekkel; nagygyá nevelhet, hírrel fénnel övezheti homlokod, de vigyázz! Mert egy más szereposztásban, mint lator törhet reád s legszentebb kincseidet rabolhatja el tőled!

Ebben a pillanatban amidőn ezeket a sorokat írom, valami csodás igézet démoni tüzes szemével néznek reám saját betűim.

És az igézet lelkembe marhat.

... Megmozdulnak a törpe vokálisok: meghajtják fejüket a karcsu konzonzánok is; mosolyogva néznek reám, mintha köszönetet akarnának mondani nekem az elismerésért...

... Megálljatok! Hódolni én akarok!

... Előtted betű, té csodás, titkos hatalom, készséggel meghajtom fejem.

Amit tudok, tőled tanultam: s rád vagyok utalva ezután is. Nagy vagy, hatalmas vagy, nélkülözhetetlen vagy!

Üdv neked betű!

Csergő Tamás.

Gyónó könyvemből.

*Kis gyermek voltam és szívem
Gyorsulva vert a női szóra,
S mint néma hattyú kék vizen,
Oly szép volt minden esti óra,
Oly szép volt, ha a lanyha ég
Belémerült a napba,
Oly szép volt, ha tekintetét
Szemembe mélyítette Anna.*

*Ó sétatpad, ó klastromok
Zenélő, lelkes kis harangja,
Hangod oly vígan csattogott
Kékszemű szentem: Anna.
Ajkad ízét, istenem,
Még most is a számon érzem,
Kis gyermek voltam és szívem
Megremegett a tenyerében.*

*Ki mindig hangos hangon énekel,
Kihez talán én so'sem érek el,
Mert más a vérünk, más a szöfűzésünk,
S ha halk teáknál néha összenézünk,
Visszadobja vágyam keztyűjét.
Mert pesti lány, álmodni nem szeret
S a tönkrejátszott, ócska klarinét
És más egyéb ellágyult hangszerek
Ceciliára benne so'se lennek,
De engem már haldokló, lassú kertek
És érett almák zizegése ringat,
S szívünk alatt, mint búját az árva,
Kit elűztek idegen határba,
Cipeljük álmainkat.*

Ligeti Ernő.

Nagy Jenő fogműtermét Jókai-utca végére helyezte át!

Készít fogakat részletfizetésre is!

Útazás Poszdnisevvel.

— Reflexiók Tolstoj Kreutzer-szonátája után. —

Írta: Gaal Alajos.

— Egy kis hülés. Istenem! Szeptember végén és ilyen lucskos időben kinek ne volna egy kis hülése? S már is szobafogság! Ha mindenki szobafogságot kapna, kinek hülése van a várban, úgy nem hiszem, hogy egy lelket is láthatnék az utcán.

— De ha már bent kell ülnöm, legalább elhitetem magammal, hogy jobb bent, mint kint! S miért ne? Hiszen az egész életünk hazugság. Hazudunk másnak ritkábban, magunknak mindég. Tehát jobb bent, mint kint: az utca aszfaltja tele van piszokkal, s folyik rajta a szennyes víz, a köd az ablakomat csókolja; alig látok valamit. Az emberek begombolkozva, feltürt, felfogott ruhával szaladnak tovább, s elmosódik alakjuk a vizes ködben. Az egész utca, sötét, kihalt, s mintha egy álomkirály — szürkesség országából — a vesszőjével rásuhintott volna a vidékre! Brr! Talán kint nagyon hideg is van!

Így vigasztalta magát a kék szemű Maja, ki már nagy lány számba ment, de azért a házi orvos rendelése ellen felebbezéssel nem élhetett.

Így hát feltérdelt az ablakhoz húzott bőrszölyébe, ujjával dobolt az ablakon, s bár vágyódott az utcára, behazudta önmagának az ellenkezőt.

A semmittevést azonban mégis unalmasnak találta. A szék karján ott feküdt a díszkötésű Marlitt, de hozzá se nyúlt.

Most egyszerre abban hagyta a dobolást, leugrott a szölyéről, áttáncolt a bátyja szobájába, ki bizonyára valahol kaláberezett s széket húzva a palizander könyvszekrény elé, óvatosan nyúlt a metszett üvegű ajtó ezüst fogójához, halkán kinyitotta és széjjel nézve, hogy valaki nem látja-e, kivett a sok szép kötésű könyv közül egy fűzött, olcsó papírra nyomott, halványzöld táblájú könyvet.

— Ezt dicsérte bátyám annyira és erre mondotta, hogy nem való lányoknak. Azért is! Azért is!

Becsukta a könyvszekrényt és a könyvvel átment a szobájába, közben olvasva a könyv címét:

— A Kreutzer-szonáta, írta Tolstoj Leó gróf. Ez az!

Beléült az ablakhoz húzott szölyébe, előkészítette a Marlitt-regényt — számítva esetleges meglepetésre — s aztán felülve olvasott mohón, idegesen sokáig.

... Már alig látott, a szeme előtt összefutottak a betűk. Táncoltak Beethoven-ritmusra örjítő, szédítő táncot. Reszketett az izgalomtól, rázta a láb, s idegei a végkimerültségben meg-megrándultak... Kiejti kezéből a könyvet... Lankadtan hanyatlik hátra, nem tud felkelni, s egyetlen, amire képes: a sírás. Lassan meg-erednek könnyei és csendesen, puhán tölti be a szobát a halk zokogás s mintha a sírása a félhomályban rápihenne a bútorokra, amelyek mint tiszta hangszerek, vég nélkül visszhangoznák vissza a reszkető hangokat.

A lány már elhallgatott. Jöleső álom némította el fájdalmas sírását. Alszik némán, s csak ritkán mozdul meg ajka széle, mintha valamit akarna mondani. A könyv nyoma még ott a szem alatt, s a nyugodt pillák rózsaszín tűzben égnek.

Álmodik:

Vonaton utazik. Álmos délután van. A vonat rengeteg szürke pusztán robog végig.

Útitársai: Egy szakállas öreg úr; nagyon nyugodtan ül a helyén, s nagyon egyszerű a ruhája. A füлке túlsó sarkában, az ablaknál egy alacsony termetű, körülbelül úgy negyven év körüli férfi ül. Ragyogó, éles tekintetű szemei gyorsan ugrálnak ide-oda s bár határozatlan színűek, de rendkívül vonzóak. Különben az egész ember maga a megtestesült idegesség.

A vonat megállott, az öreg úr köszönt és kiszállt. Ketten maradtak. A leány ösztönszerűleg összehúzódott, s az ajtó függönyéhez bújva, tekintetét a padlóról alig emelte fel.

A férfi széthúzta a lámpa függönyét s teát készített magának és hozzá pogácsát evett.

Miután megitta teáját, s táskájába rakta készletét, újra összehúzta a lámpa függönyét, melyen már csak megszüntten, bizonytalanul, vörös csíkokban jön át a fény.

A sugarak, mint finoman szőtt aranyvörös selyemszálak zizegnek, s hol világosak, hol árnyékosak.

A tárgyakat s a két ültöt át- meg átkúsztalják és selymesen tapadnak. S ahogy a sugár vége kettőjük arcába esik, ugrik, porzik a bőrön, s a vékony húzal kigömbösödve szétpattan, mint a vizesés a nap-sütésben.

A férfi halántékát simogatja ideges ujjaival, s szűrő szemei még a sötétből is kiviláglanak.

A leány remegve nézi. Összeborzad minden mozdulatánál. Megösmerte a férfit. Ez Poszdnisev, kiről a

Layda Jenő

.. cukrászata ..

Kolozsvárt Mátyás király-tér 17.

Legdusabb választék mindenféle cukrászati különlegességekben, saját készítményű mindenféle cukorkákban. Egyetemi hallgatóknak vásárlásnál árkedvezmény kávéra legjutányosabban lehet előjegyezni.

délután olvasott s aki annak az öreg úrnak, ki az imént kiszállt, elmondta a történetét.

Lesüti, elrejtí szemét, csakhogy ne lássa. Nem néz szembe véle, mert neki is elmondja házasságát, ha barátságos tekintetéből biztatást olvas ki. Pfujj! Ez az az ember, aki megölte saját feleségét féltékenységből. S hozzá még nem is szeretett.

Poszdnisev felvette a fejét, a lányra tekintett, mintha valóban mondani akarna valamit. Arca barátságosabb lett, tekintete melegebb, vonzóbb s ajkai megrándultak, mintha szólásra akarnának nyilni.

A lány meg akarván előzni, kissé bátrabban, de idegesen mondta Poszdnisevnek:

— Ne, ne szóljon! Olvastam... Mindent tudok. Szégyelje magát! Hát mondja: az asszonyt a félelem, a veréstől való rettegés kell urához kösse és nem a szerelem?

Vagy hogy a szerelem egyáltalán nem létezik? Vagy ha igen, — maga kérdezi! — mennyi időre? Egy órára? Félórára?

És azt állítja, hogy csak a regényekben létezik ez? S nem hiszi, hogy létezik egy egész életre kierő szerelem? S hogy azt, amit a férfi a felesége iránt érez, azt minden nő iránt érzi s talán leggyengébben saját felesége iránt! Ezt mondta! Hallgasson! Tudom minden szavát!

Nem azt mondta, hogy a házasság hazugság s nem egyéb sokférjűség és soknejűségnél?

Nem restelli így hazudni?

S hogy a nő egy különös lény? Ebben talán igaza van, mert higgye el, — folytatta sirásra álló hangon és egy kissé lassabban — egy nő ennyi gorombaságot nem tudna összehordani a férfiakról, jöllehet — amint maga is jelzi — megérdemelnék.

Megtörülte könnyes szeméit kendőjével s haragosan beszélt tovább:

— Hiába — állítja az sem igaz, hogy mikor a férfiak a bálterembe lépnek kifésülködve, illatosan, kimosakodva, tiszta ruhában, hófehér ingben: a lelkük szennyes, sáros, ocsmány mindegyiküknek s hogy mikor átkarolnak maga a sátán karol át s csak a mi számár, buta lelkünk tud örülni annak a szorításnak s csak a tudatlanságunk nem látja meg az igazságot. Hazudik Poszdnisev! S ha vanis rossz férfi, mind nem az!

S aztán összes idilljeink és házasságaink a táplálkozás következményei?

Ezzel azt akarta mondani ugye, hogy a jól-lakástól függ a szerelem? az éhes gyomor nem szerelmes! Nahát, maga sohasem volt szerelmes! Ha lett volna...!

S hogy mi lányok, nem a szórakozásért, hanem azért megyünk bálba, hogy férjet, vőlegényt vadászunk? És mondja: nem maguk a hibásak azért, hogy a férfiak kilenttizedrésze a nők rabszolgája és hogy a gyári munkások 99%-a női piperét készít? Vagy talán mi vagyunk hibásak?

Nem! Ez a maguk gyávasága! Szégyelhetné magát! Különbén maga? — Magából kihalt minden emberi érzés, magában nincs egy parányi tisztelet a nők iránt s mert maga rossz, azt hiszi, hogy mindenki az és mert maga sohasem volt szerelmes, megvan győződve arról, hogy nincs szerelem. Maga utálatos!

— Hallgasson — folytatta egy kis szünet után, láthatólag küzdve a sirással — ne szóljon egy szó sem! Ki még egy zenedarabból is forró, perzselő, kéjre izgató ütemeket olvas ki, az maga a pokol ördöge!

Tovább nem bírta: keserves sirásban tört ki s belebujt a fülke ablak-függönyébe s zokogott fájdalmasan, el-elcsukló hangon...

Poszdnisev, ki szóhoz sem juthatott eddig, most szelid jóságos arccal hajolt a siró lány fölé s halkán, kéréllőleg mondta:

— Ne sirjon Maja! Hiszen maga okos lány, s lám most is tudja, hogy hazudtam annak az öreg urnak. Mindabból egyetlen szó sem igaz! —

— Majd a lány kezeit gyöngéden lefejtette könnyes szemeiről s folytatta:

— Én a feleségem nem öltem meg, ő él s szeret úgy, mint mikor elvettem s én is őt tisztán, örök szerelemmel. Hazudtam! Utálatosan hazudtam annak az öreg urnak! Igen...

— S a „Kreutzer szonáta“, mit annyit játszok? — kérdezte a lány már nem olyan nagyon sirva.

— A „Kreutzer-szonáta“, Beethovennek, a művészenek imája, hála himnusza Istenéhez, s minden ütemét, hangját a langyos esti szellőtől, az ég azurján éneklő pacsirta dalától lopta el a költő, s benne az érzelem tiszta, mint a hegyi patak; nyugodt, mint a tengerszem

ELSŐ ERDÉLYI BILLIÁRD-GYÁR DÁVID F.-UTCA 3.

ARANY ÉREMMEL KITÜNTETVE!

Uj és használt billiárdokat állandóan raktáron tartok, csere és részletfizetéses üzletet kötök. Szakmába vágó munkákat vállalok, 3 napos jégtartályos jég szekrényeket állandóan raktáron tartok. Vidékre billiárd szerelőt küldök. Kizárólag hazai gyártmány. Szives pártfogást kér **Stygaszny József**.

fodratlan tükre. Igen!... Így, látja édes, ha nem sír, így szép, okos leány...

A leány felemelte nagy, könnyes kék szemét Poszdnisevre s félig sírva, félig nevetve szólt:

— Igazán? Hát akkor miért hazudott?

Ezt álmodta... Fölébredt... A szobában teljes sötétség uralkodott. Kint az utcalámpák fénye birkozott az álmos köddel, de csak a szobafüggöny széléig ért el.

Maja, öklét álmos szemébe nyomkodta és fölkelt a székből.

Ajkán durcás vonások ültek.

Lehajolt, fölvette a földre esett könnyvet, s mintha szégyenlené magát, lesütött szemmel imbolyog át bátyja szobájába, s helyére tette azt. Azután puha, nesztelen léptekkel ment vissza a szobájába, felcsavarta a gázt, beleült a bőrzsölyébe s felvette karjáról a Marlitt-regényt és olvasni kezdte.

Forgácsok.

Nekrolog.

Levelet kaptam egy asszonytól. Nagyon szép levelet. Szébb volt, mint a Kazinczy Ferenc levelei. Tiszta olvasható írás. Okos gondolatok az életről, a szerelemről, a társadalomról és a korai lefekvés előnyeiről. Józan logikus volt az első sorától az utolsóig. Azt is írta, hogy szeret... És még sok egyebet.

Olyan volt ez a levél, mint egy bélyeggyűjtemény. Tarka és mégis egységes. Mind szellemi bélyegek voltak benne.

Madame de Savigné, de még Riedel Frigyes sem írhatott volna tökéletesebb levelet: pedig hát ő csak ért hozzá, mert megírta, hogy milyen a jó levél.

Idilli részletek is voltak benne. Szébbek és találobbak, mint a Gessmann „Idill“-jei.

De

nem volt benne helyesírási hiba.

Egy asszony, aki a helyesírást tudja és még szerelmes levelet is meg tud *hiba nélkül írni?!!*

Ezt írtam vissza:

„Asszonyom!

Mikor szükségét fogja érezni, hogy *nekem* írjon. Csupán nekem és nem „nekem is“, akkor üljön le az

asztalához, felejtse el a helyesírást és a szívéből írjon nekem. Hogy sokat tud és intelligens azt tudom, de én a szívét akarom ösmerni. Kezét csókolja Cs. J.“

Két év múlva egy levelet kaptam tőle.

„Én már semmit sem hiszek!

Mária.“

A legközelebbi vonattal elúztam. Mire megérkeztem már kilenc koszorú volt a koporsóján.

Ez volt az első levél, amit a szívéből írt.

Annyira rabja volt a lényegtelen külsőségeknek, hogy amikor a szívébe nézett, megborzadt annak sivárságától...

A viharok mindent kihordtak a szívéből, mert azt hitte, hogy nincs szíve —:— pedig volt, mert megijedt annak pusztaságától...

Nyugodj békében. Ámen.

Nyár vége.

Augusztusi délelőtt.

Mindenfelé erő és egészség. A tölgyek zöldek. Virágok nyílnak. A szántóföldek tarka simfoniában olvadnak össze a párás levegővel. — Üdék a zöld rétek. — A madarak énekelnek. — Érnek a vetések. —

Minden egészséges és vidám — s még sincsen tavasz.

A tavasz *közvetlen és gondatlan*. Most is öröm van a természetben: de ennek az örömnak oka van. Nem magáért az örömmért örvend. Örvend, mert jól sikerült a termés. Örvend, mert *még* meleg a napsugár...

Ketten kapaszkodtunk fel egy hegyoldalra. Én a kezét fogtam. Segítettem neki felkapaszkodni a meredek ösvényen.

Felértünk a hegyre.

Kacagva szaladt előre a tölgyfák közé. Én utána. Felkaptam a karjaimba és szaladtam vele a napsütött zöld fák között.

Kacagott. Tapsolt. Sárga napfény s lila árnyékok síklottak rajtunk végig. Kacagott — kacagott és csókolta. Csókolta a hajam, a szemem, a nyakam, az ajkam. Nevetve szaladtunk a zöld fák alatt.

Másnap találkoztam vele.

Telefon 895. szám.	Német Francia Angol	URAK, HÖLGYEK ÉS NAGYOBB GYERMEKEK RÉSZÉRE BERLITZ NYELVISKOLA DEÁK FERENC U. 38.	Magyar Román Olasz	Telefon 895. szám.
--------------------------	---------------------------	--	--------------------------	--------------------------

„Engedd meg, hogy én válasszak neked feleséget, ha egyszer majd megházasodsz“. Beleegyeztem.

Az első szobában megkérdeztem a szobalányt, hogy fáj a feje a nagyságos asszonynak.

„Nem. De reggel a fésülködésnél négy ősz hajszálat talált a hajában.“

... Mégis, hiába kacagott a napsúgárnak. A tegnap augusztusi délelőtt volt.

Augusztusi délelőtt.

Csiky Jenő.

Fiatal óriások arcképcsarnoka.

Lévay József, a kongresszus elnöke.

Van szerencsém a nyájas olvasónak ünnepi, disz-példányt mutatni be az ifjúsági elnökök közül; költői módon kifejezve: Fejenagyot, a helység kalapácsát, közgazdaságilag nomentaturázva: Mautner tökéletes diadalát.

Debreceni vastagnyaku kálvinista. Kis gyermek korában angolkórosnak tartották, olyan óriási kaliberű fejjel áldotta meg a jó Isten s az öreg asszonyok meg is esküdtek rá, hogy meghal, mert „rettenetes okos volt a lelkem!“ — Ő azonban életben maradt, csupán azért, hogy az ellenkezőt bebizonyítsa.

Különben a papájának tizenharmadik fia, rossz-akarói szerint ez azonban nem a Jóska érdeme.

Mégis talán eme szerencsés körülménynek kö-

szönhető, hogy eleddig olyan fényes pályakört futott meg.

Szórványos adatok szerint tizenegyéves korában egy alapszabálynélküli „Véres kéz“ című baromfifogó intézetnek volt kiérdemesült elnöke, úgy hogy a szülők óva intették a nagyreményű csemetéket, hogy inkább az ördöggel lépjenek frigyre, mint Lévay Jóskaival. Érdekes dolog, jellemző dokumentuma a megváltozott korszellemnek, hogy most ugyanazon mamák éppen ellenkezőleg izgatják felnőtt leányaikat, t. i., hogy inkább Jóskaival lépjenek frigyre, mint az ördöggel.

Tizenötéves korában egy „Tanárkipusztító anarkista szövetkezet“-nek állott élére, a mely azonban meglehetősen rosszul sikerült, mert a tanárok ösmeretes szivóssága folytán a tagok pusztultak el.

Tizennyolc éves korában az önképzőkör elnökének választották meg érdemei elismeréséül. (Hárman voltak a nyolcadik osztályban, azok közül is az egyik Süket, a másik meg Vak volt, vagy legalább is úgy hívták őket.)

Kolozsváron csak folytatta a megkezdetteket.

Elsőéves korában az alkoholfogyasztók mindennapos versenyén megnyerte az első díjat.

Másodéves korában hangversenyeket tartott a Tháliában, ahol „Csak tekintsen az én halovány orcámra!“ című nótával annyira meghatotta a jelenvolt bús kollégákat, hogy harmadéves korában egyhangulag felajánlották neki az Egyetemi Kör önképzőkörének elnökségét. Negyedéves korában az Orvostanhallgatók Segítő Egyesületének lett az elnöke és méltán, mert háromévre visszamenőleg udvari szállítója, hazasegítője volt az összes reggel öt óra felé hazatartó lelki-erőnélküli orvostanhallgatóknak.

Ezzel egy időben történt meg Pál fordulása, a mennyiben tagja lett, illetőleg főfőkalapácsa a helybeli antialkoholista egyesület páholyának.

Végül most a forgandó szerencse a kongresszus elnökévé tette meg. Itt azonban véget fog érni a fényes karrier, mert ha deficittel fog végződni a kongresszus, meg fogja ütni a lapos guta.

Már pedig mi zicherebb, mint a deficit.

Kizárólagos
Kalapraktár a „Kalap királyhoz“
Kolozsvárt, Mátyás király-tér 17. sz.

Legdusabb választék bel- és külföldi férfi és gyermek kalapokban, cylinderekben, sport- és vadászsapkákban. Speciális üzlet! A legolcsóbb határozott árak! — Vásárlásnál egyetemi hallgatóknak öt százalékos árkedvezmény adatik!

Szabó Lala, a kongresszusi bál elnöke.

Predestinált fiatal óriásainkat két csoportra osztottuk fel, úgymint lelkiekre és testiekre.

Hosszas keresés után végre találunk az utóbbi sorozat dokumentálásául is a kongresszusi bál elnökében egy 189 centiméteres óriás fiatal. Direct csak ezért rendeztünk bálát.

Úgy látszik, dajkája altató dal helyett Arany Jánosnak a „Tudós macskája“ című rapszódiját dalolta fülébe, mert amint a haladó mozgásnak legprimitívebb fogalmával (értem ez alatt a négykézlábat) tisztába jött, nem egy, hanem hét macska pusztult el éhen a háztól, habár állandóan dupla porció kiutalásában volt részük.

A macskák után a vadászebekre került a sor; ennek tulajdonítható, hogy a kutyák még ma is megugatják s jöttét látva, sietnek elkaparni az elemózsiát. A nevelő (üres óráiban állatkitöméssel foglalkozott) rémülten látta, hogy a lélek kezd iszonyúan a test rovására fejlődni, kieszközölte tehát, hogy a konyhát és a speizot állandó zár alá helyezték, jobban mondva bizzák az ő kezére (mert ő állatkitömő) és az úrfit pedig adják óvodába.

Itt rendezte az első bálát, mely azonban szintén deficittel végződött. Elkeseredésében formálisan megkérte az óvókisasszony kezét (szegény kisasszony! —

azóta sem kérte meg senki); este aztán odahaza általános elszörnyedés közepett megkérdezte, hogy az óvókisasszony fiú vagy leány?!

A kollégiumban ő volt a legokosabb gyerek, hogy példát hozzak fel, szépírásból, énekből és tornából mindig jelese volt.

Különben atléta; hajjgál gerelyt, de legtávolabbra mégis a sulykot szokta elvetni.

Szintén ott volt a londoni olimpiádon — Kócánt direct az ő megjelenése hozta zavarba...

A lordok háza, amint értesült megérkezéséről, rögtön megbízta az olimpiádi díszbál rendezésével. — Várakozáson felül sikerült. A lapok szerint 5 pár táncolta a kánkánt, megjelent összesen öt myladi és harmincötezer sir — (ala Kolozsvár!) A sikerült rendezésért érdemjelekkel jutalmazták meg: az angol királyné egy térdszalaggal, az angol király pedig egy feltűnő nagy keresztel, amelyet azonban csak kizárólag a hátán viselhet. Végző elismerésképen express küldték haza.

Félünk, hogy a kongresszusi bál után a sikerült rendezést méltatva megkell dupláznunk a keresztet.

Fotografus.

Egy Gólya levelei.

XII. levél.

Nov. 21.

Én nem értem, mit akarnak; még mindig nem érkezett meg az a szmoking. Tegnapra is egy kollégától kellett kölcsönkérjek.

Nem is gondolják, milyen nagy dolgok történnek itt. Szombaton este érkeztek meg az ország minden részéből a kiküldöttek valami százan. Az Egyetemi Kör ki volt világítva s katonabanda zeneszóval várta az érkezőket. Négy kiküldöttet hozzám tettek. Kettő az ágyamban aludt, kettő meg a diványon. Csak én szenvedtem egy kicsit, mert a padlón kellett aludjak, hanem ezt is megtettem, mert az Egyetemi Kör elnöke kért fel. Még jó, hogy küldtek fát, mert bizony megfagytunk volna.

Hát most kijut a mulatságból, pedig inkább szeretnék kollokválni, ha lehetne? A tegnap olyan nagy ebéd volt, amilyenem még nem voltam soha életemben. Képzeljék, nem is bort ittak, hanem csak pezsgőt, amit

Fenyő Herman

Ékszerész és kinaezüst áru gyári raktára.
Kolozsvár, Mátyás király-tér 9.

Nász- és alkalmi ajándékoknak legolcsóbb bevásárlási forrása. — Kinaezüst árukából árjegyzék kívánatra ingyen. — Egyetemi ifjuság 5% árengedményben részesül.

otthon egy évben csak egyszer és csak egy üveggel iszunk s már én sem ihattam egyebet. Csak az jó, hogy nem én fizettem. Még beszéltem is. Ugyanis felköszöntöttem a vendégeket s a tanároimat. Igaz, hogy egy kicsit megakadtam, de akik mellettem ültek, kiségitettek. Ahhoz képest pedig, hogy először szónokoltam, mesésen sikerült. Egy szemüveges úr, (valami tanárjelölt lehetett) koccintott és kezét fogott velem. Most már tegeződünk! A többiek is tapsoltak és úgy látszik, hogy tetszett a beszédem, mert nagyon nevettek.

Olyan jó kedvem volt igazán, hogy nem is tudom, hogyan mentem haza. Ma úgy látszik, elaludtam, pedig szerettem volna délelőtt a kongresszusra menni, hátha ott is beszélhettem volna. Úgy érzem, hogy szónoknak születtem, legalább jó leszek képviselőnek. Lesz-e pót-választás otthon, mi van a petícióval?

Már többet nem írok, mert kell siessek a Kossuth-lakomára s még kell gondolkozzak valami beszéden is.

Kézcsók.

XIII. levél. (Sürgöny. Éjjel $\frac{1}{2}$ 12 óra.)

Könyörgöm, küldjenek bár 80 koronát táviratilag. Most én kell fizessek, azt mondják. Igérem, hogy többet sohasem mulatok.

Kézcsók.

KRÓNKA.

Írja: Szilaj.

*Megtörtént hát a nagy eset,
— Csevegjünk róla keveset,
A rég óhajtott és a félve várt
Diakkongresszus mégis jól bevált.*

*Kolozsvár él-hal már Pestér',
A többi is mind jó testvér,
Örömmel nyújt egymásnak jobb kezét,
Tudván, sikerre út csak így vezet.*

*Jelentkezett is a hatás,
A kölcsönös támogatás.
Olyan szép s megható volt az kérem,
Reggel felé künn a Mátyás-téren.*

*Volt ott száz-számra esemény,
Fontosságát megérezém.
Haza menék, de tán a más lován
S az utókornak híven felrovám.*

Szivarok.

Írta: Roda-Roda.

Wandörffl kapitány és Krok főhadnagy Wiener-neustadtból Steinfeldén át Traiskirchenbe tartottak lóháton.

Egy negyedórai lovaglás után Krok főhadnagy a zsebébe nyúl a szivartáska után. Otthon felejtette.

— Talán van nálad, kapitány úr, egy szivar az én számomra is? — kérdezte szerényen.

— Persze, hogy van szivarom — nem is egy — öt darab. Látod? De nem adok belőle egyet sem. Mert ha valaki három órás lovaglásra indul egy ilyen boszszantóan egyhangú vidéken — akkor gondoskodjék róla! Azért nem adok, hogy tanuld már meg.

Wandörffl kapitány előhúzott egy szivart és lecsipte a végét.

— Finom! Mi? Szeretnél te is rágyújtani? — mondta.

Aztán gyufát keresett.

Először a köpenyében.

Nincs.

Aztán a nyeregtáskában.

Nincs.

„Mond csak Krok, nincs nálad véletlenül egy szál gyufa?”

Krok tiz lépéssel a kapitány előtt lovagolt. Nem hallotta meg.

Végre már a nadrágzsebben kereste.

Nincs.

Krok főhadnagy megállította a lovát.

„Kapitány úr — mondta — ilyen esetben mindég jó, ha gyufa van az embernél.”

Meggyújtott egy szál gyufát, az vidáman égett, aztán eldobta.

A kapitány bosszankodva eltette a szivart. Feltette magában, hogy nem fog a szivarozásra gondolni.

Aztán beszélgetni kezdtek a lovakról, az asszonyokról és a szolgálatról. — Távolság felé egy vonat lett látható.

Hirschfeld Sándor

fűszer, csemege és kávé kereskedése Kolozsvárt, Jókai-utca 17. (Saját ház.) Távbeszélő állomás 53.

Ajánlja teljesen újonnan berendezett üzletét a n. é. közönség nagybecsű pártfogásába, a legolcsóbb árakkal pontos kiszolgálattal.

Villanyerőre berendezett kavépörköldé!

:: Naponként friss pörkölés. ::

— Még az az átkozott lokomotív is füstölhet? .. gondolta Wandörfl — kihuzta a levágott végü szivart és egy másikat a főhadnagy felé nyújtott.

— Nesze te uzsorás: Egy szivar egy szál gyufáért.

— Sajnálom kapitány ur, de én gyufát csak akkor adok, ha e szivarokból négyet nekem adsz.

— Szentelen! — volt a legenyhébb jelző, ami ebben a pillanatban eszébe jutott a kapitánynak.

Egy félórai lovaglás után Kroknak négy szivarja volt.

IRODALOM.

Budapest, 1910 november 24.

Kedves jó Uram! Engedje meg, hogy jelen soraimnak lapjában helyet kérjek. Helyet kérjek pedig azért, mert saját magamat kell megvédenem egy olyan kritikával szemben, mely rám ugyan minden tekintetben kedvező, de egyes elejtett szavával helytelen világitásba helyez.

Irodalomból élek, Uram. Mondhatom, nehéz, nagyon nehéz kenyér ez még nálunk, ott, ahol a polgárság legnagyobb része ma is holmi csepürágóknak tart bennünket. De nem mindenki számára ilyen verejtékes a művészet. Vannak, kedves jó Uram, komoly, nagyképű irodalmi férfiak, akiket hanyatvágódva tisztel a laikus és Beöthy Zsolt által rokoni alapokra fektetett irodalomtörténet pókhálós kathedrákról hirdet a tudnizomjas fiatalságnak. Ezeknek gyönyör és reális pénzt jelent a magyar parnasszus, ahonnan a subvenció és egyéb pausale arányában dicsőítik a politikai nagyságokat, rimbeszedik a heti krónikát (á la koboz Az Ujságban), vagy olykor-olykor korteskurjantásokat engednek meg a szent hazaszeretet nevében. Ilyenekké a zsiros állás, a hatalom és dicsőség. Ezek a kikiáltott nagyságok, petőfisták, kisleludysták és akadémikusok.

Talán tíz éve mindössze, hogy a magyar irodalom magára eszmélt. Egy-egy merészebb száj kezdte hirdetni: hogy nem berczikárpádoknál és szávaggyuláknál kezdődik és végződik a művészet. Sőt olyanok is akadtak, akik egyenesen ki merték mondani, hogy Varga Gyula költészete nekik nem tetszik.

És megkezdődött a küzdelem. Friss, fiatal áramlat járta be a lapok hasábjait, új hangot, merész őszinteséget hozva. Ekkor jött haza a párisi impressziókkal megtelt Ady Endre. *Nyugaté*k szeretik őt feltüntetni, mint a magyar költészet Pallasz Athénéjét, aki teljes

fegyverzettel ugrott elő a jó öreg Jupiter fejéből. És itt a tévedés jó Uram. Adynak ép úgy megvoltak a saját természetes elődei, mint minden művésznak meg kell, hogy legyenek. Önmagából senki sem támadhat s így nem támadott Ady sem.

Magyar részről azt hiszem bátran említhetem Vajda Jánost és Komjáth Győzöt. Nagyobb baj és ezt én mindig terhére írom, hogy a kelleténél többet szivott a francia lyra emlőjéből. Paul Verain és Beaudelair hatása elvitázhatatlan.

Itt ér pedig össze levelem célja és az Új Egyetem rólam írt kritikája. Ha a t. kritikus úr, úgy fejezte volna ki magát, hogy természetes előde, — elfogadom. De mert ezt a kitélt használta: „Ady-követő“ — visszaútasítom.

Én soh'se követtem senkit és nem is fogok. Erre nem érek rá. Oly rövid, — hidje meg kérem — az ember élete, hogy sohaem tud eleget saját magával foglalkozni. Az éjszakák igen rövidek a tanulásra és sajnos oly sok tudni való van! A nappalokat meg a kenyérkereset veszi igénybe.

Több esztetikai cikkemben — jelenleg is egy sajtó alatt van: Szocializmus és művészet — kifejttem, hogy hogyan képzelem én a jövő magyar irodalom megalapozását. Ez bizony teljesen homlokegyenest ellenkezik Adyval.

Mint kritikus is — A Holnap második könyvéről írt bírálatomban — szembe kerültem vele. Sőt annyira nem követem, hogy háromnegyed részben élvezni sem tudom.

Talán egy éve már, hogy egyszer életemben irtam az „Erdélyi Lapok“-ba. Balassa, Csokonai és Petőfiről. Utalok tehát e cikkemre: ha nincs Balassa, nincs Csokonai és nincs Petőfi. De sőt többet mondok: ha Petőfi nem írja meg a János vitézt, soh'sem születik meg Arany Toldija.

Kérdem tehát az igen tisztelt kritikus urat, hogy melyik aestetikus merné józan ésszel ma azt állítani, hogy egyik a másikat utánozta volna?

Sajnos, a mai felületes kritikákban, min baráti, vagy ellenséges érzületek alapszanak (jelenlegi a leg-tisztább barátin) lábrakapott, hogy mindenkit be kell valahová skatulázni s melléje állítani egy hazai vagy külföldi dajkát. Persze egészen máskép hangzanának ezek a bírálatok, ha a kritikusok sokat, nagyon sokat tanulnának és tudnának — legalább is annyit, mint egy pár poéta — és így világos látással, biztosan mér-

Van szerencsém a t. közönség becses tudomására hozni, hogy „Szimonidesz és Raduch“ cipész társas cégből kiléptem és külön Egyetem-utca 6. szám alatt a mai kor igényeinek megfelelő cipész üzletet nyitottam, ahol a

Raduch Mátyás cég

legizlésebb angol, francia valamint Orthopead cipők és különböző csizmákat speciális kivitelben készítek. — Vidéki megrendeléseknél

legelő egy pár használt cipő beküldése, a közönség szíves pártfogását kérve, : : cipésmester Kolozsvárt

Raduch Mátyás

: : cipésmester Kolozsvárt

legelő aggyal állapítanak meg becsületes mértékét annak, amit mi szegény éhenkórászok annyi szeretettel és oly sok küzdéssel megalkotunk.

Csupán ezeket akartam megírni s ezt is csak azért, mert nem szeretek senki sugarában sütkérezni, még akkor sem, ha azok a sugarak Ady Endréé is.

Sokszor üdvözli és harcos jó munkát kíván

szerető hive
Hangay Sándor.

EGYLETI ÉLET.

Az Egyetemi Kör Dalegylete folyó hó 21-én tartotta rendes közgyűlését. Az alakító bizottság tartotta meg beszámolóját. Eddig 73 tagja van a dalegyletnek, de a gyűlés elhatározta, hogy még december 1-ig határidőt tűz ki a beíratkozásra. Karnagynak az ismert és jónévű zenetanárt, Kürthy Sándort kérték fel, aki ezt a mindenestre megtisztelő állást készséggel fogadta el. Ez a gyűlés egyben elhatározta, hogy felhívást fog intézni mindazokhoz, kik valaha tagjai voltak az Egyetemi Körnek és érdeklődnek a dal iránt, lépjenek be a dalegyletbe, hogy ezáltal egy hatalmas és a maga nemében ritka énekhar szerezzen nevet és dicsőséget a kolozsvári Egyetemi Körnek; továbbá, hogy pártoló és alapító tagok gyűjtésére akciót indít. (Jelentkezni az Egyetemi Kör főtitkáránál a hivatalos órák alatt lehet.)

Az Egyetemi Kör Dalegylete december hó 1-én este 1/2 8 órakor tartja első próbáját. Kérjük a tagok pontos és teljes számban való megjelenését.

HIREK.

Színésziskola Kolozsváron. Érdekes, művészeti és kulturális szempontból nagyjelentőségű eseményként említjük meg, hogy városunkban a zenedével kapcsolatban színésziskola nyílik meg, melynek élén a Nemzeti Színház két nagy művésznője, Horváth Paula és Hettyei Aranka áll. Modern szervezetével, magas nivón álló programjával legközelebb részletesen foglalkozunk.

A Kolozsvári Gyógyszerésztanhallgatók Segély és Önképző Egyesülete f. hó 22-én a vegytani intézet termében felolvasó-estélyt rendezett. Az estély rendkívüli nagy közönség jelenlétében minden tekintetben jól sikerült. Az elnök megnyitója után Kain

Esztike k. a. olvasta fel saját költeményeit igen nagy tetszés mellett, mit a figyelmes rendezőség egy szép csokorral honorált. Barabás Ferenc komoly irányu és Kanyaró Gyula rendkívül szellemes, humoros felolvasása szintén lekötötték a közönség érdeklődését. Dávid Lajos cimbalomszólója, Flóhr József melodramája, Csergi Viktor monológja, valamint a zenekar összhangzó játéka egyaránt igazolták azt, hogy az egyesület kebelében meglevő összetartás és lelkesedés szép sikert érhet el, ami remélhetőleg folytatódni fog a következő estélyeken is.

Gyógyszerész Kamara. A kolozsvári gyógyszerésztanhallgatók Segély és Önképző egylete f. hó 25-én rendkívül népes közgyűlésén komoly és hosszúságos vitatárgyává tette a Magyarországi Gyógyszerész Egylet ama határozati javaslatát, melyben a kormánytól a gyógyszerészi kamarák felállítását kéri. A gyűlés a javaslatot Várady Béla javaslatára magáévá tette az elnök ama módosításával, hogy ebből az alkalomból ez országos egyletet a közgyűlés üdvözölje s kérje az agitációs munka érdekében további vezető közreműködését. Egyben elhatározta a közgyűlés azt is, hogy dr. Nyiredy Géza vegytani intézeti tanársegédnek 25 éves páratlan, odaadó, lelkes munkájáért 1911 márc. 25-én diszkyűlés keretében jubileumi ünnepet rendez, mely alkalommal az ünnepelt emlékét egy nagyobb jótékonycélu alapítvány által óhajtja megörökíteni.

Köri összejövétel. Az Egyetemi Kör december havi összejövételét 3-án, szombaton este 8 órakor tartja a Kis Pipa vendéglőben (Óvár). A rendezőség ez úton is tisztelettel hívja meg egyetemi polgártársait, valamint más helyi főiskolák hallgatóit, s az összes testvéregyesületeket. Étkezés egy személyre 2 korona.

Jogi vizsgák letétele. Ilyen címen a napokban hagyta el a sajtót Kolozsvárt egy hasznos és tartalmas könyv, mely részletesen ismerteti a jogi vizsgák letétele körül felmerülő összes kérdéseket. Az egyes szigorlati tárgyakat külön-külön részletesen tárgyalva kiemeli az anyag leglényegesebb részeit, reámutat, mire helyeznek a kérdező tanárok különös súlyt, ismerteti a kérdező tanárok kérdezési módját és a készülés leghelyesebb módját, melynek követése mellett 6 hét alatt letehető egy-egy szigorlat, ami a Székely-féle javaslatra tekintettel esetleg 2 évi nyereséget jelent. Sem a jogszigorlók, sem a szülők ne forduljanak addig jogi szemináriumhoz, míg el nem olvassák e könyvet, amelyet díjmentesen megküld dr. Dobó Kolozsvár, Bolyai-u. 3.

A kolozsvári
Heinrich-féle

Szt.-László-szappan

világhírű a fertőtlenítő hatása
miatt, de jó tudni azt is, hogy a

Szt.-László-fogkrém

a szájüreget is kitűnően
dezinficiálja, a fogakat
ragyogó fehérre tisztítja!

Kolozsvári tájékoztató.

Rovatvezető: Molitorisz Jenő.

Múzeumok, Tárak.

Állattár. (Múzeum-kert.) Átköltözés miatt rendezés alatt áll; nem tekinthető meg.

Ásványtár. (Központi egyetem.) A nagyközönség számára nyitva: minden vásár- és ünnepnapon d. e. 10–12 óráig.

Egyetemi könyvtár olvasó terme (Mikó-u. 2. sz.) Nyitva az egyetemi év alatti köznapokon d. e. 8–1-ig és d. u. 3–8-ig.

E. K. E. néprajzi múzeuma (Óvár, Mátyás király szülőháza) minden d. e. nyitva. Megtekinthető kedden, szerdán, pénteken, szombaton 1 K, vasárnap 50 f. belépő-díj mellett. Hétfő és csütörtökön a belépés díjtalan.

Érem- és régiségtár. (Központi egyetem.) Hétenként háromszor: vasárnap, kedden és csütörtökön d. e. 9–1 óráig díjtalanul, a többi napokon személyenként 50 f.-ért tekinthető meg. Család-jegy 5 személyre 1 K. Útmutató 40 f. Az egyháztörténelmi, néprajzi, ipartörténelmi, népvándorlási csoportok csak szakembereknek állanak rendelkezésre.

M. Kir. I. Ferencz József Iparmúzeum. (Malom-utca 3. sz.) Nyitva vasárnap d. e. 9–10 óráig, d. u. 3–5 óráig és csütörtökön d. e. 9–12 óráig és d. u. 3–5 óráig.

Növénytár és botanikus múzeum. (Múzeum-kert.) Vasár- és ünnepnapok délutánai és nagy ünnepnapok kivételével naponként látható a világos órákban.

Színházak, Mulatóhelyek.

Országos Nemzeti Színház. (Hunyadi-tér.) Előadások kezdete minden este 7 órakor. Vasár- és ünnepnapokon a délutáni előadások kezdete d. u. 3 órakor.

Uránia mozgófénykép-színház. (Wesselényi Miklós-utca 5.) Előadások kezdete este 6 órakor. Vasár- és ünnepnapokon d. u. 3 órakor.

Apolló mozgófénykép-színház. (Mátyás király-tér.) Előadások kezdete minden este 7 órakor. Vasár- és ünnepnapokon d. u. 3 órakor.

Nov. 29-én. Este a Kongresszusi estély a Newyork földszinti termében.

Dec. 1-én. Államsorsjáték 1864 évről sorsjegy huzása. Legnagyobb nyeremény 240,040 K. Legkisebb nyeremény 340 K. Kifizetik: 1912 márczius 1-en. Utolsó húzás: 1918 december 1-én.

Dec. 1-én. Este 8 órakor a Bruxellesi vonósnégyes hangversenye a Vármegeyház dísztermében.

Dec. 2-án. Délután 5 órakor dr. Kolozsvári Bálint, a ref. egyház új főgondnokának ünnepélyes beiktatása a ref. theologia dísztermében.

Dec. 3-án. Délután 5 órakor a lutheránus nő-egyleti theasúr a Newyork emeleti termében. Belépti-díj 1 K.

Dec. 3. Este 8 órakor. Huber Imre kegyesrendi tanár a munkás gimnáziumban a tűzről tart előadást a munkás gimnázium rendes helyiségében az egyetemen. Vendégeket szívesen látnak.

Dec. 3. Az egyetemi kör társas összejövetele.

Dec. 11. A Kolozsvári Athletikai Clubb házi torna és vívóversenye délután 3 órakor az unit. collegium tornatermében.

**December 10-én jelenik meg az
Új Egyetem 5. száma.**

Zoltán! Tudja meg, csak akkor fog nekem imponálni, ha Sámson Manónál rendeli meg összes ruháit. ∴

Telefon 798.

Telefon 798.

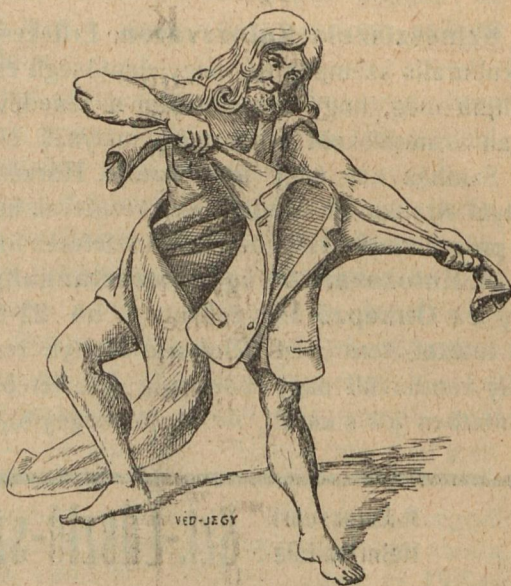
Rendeljünk

Sámson Manónál

Kolozsvár, Mátyás k.-tér 7.

elegáns és sikkes ruhát, hol a legujabb hazai, angol, francia és skót szövetségű vászonok és választhatóan megérkeztek.

Olcsó, szabott árak!!

VED-JEGY

KERESZTESI LAJOS
:: CUKRÁSZ ::
KOSSUTH LAJOS-UTCA 7 SZÁM.

A legolcsóbb abona kávé
ajánlom az egyetemi ifjuság
figyelmébe, egyszersmind
ajánlom a nagyközönségnek
finom süteményeimet is!

Bonbonjaimat legolcsóbban adom forgalomba.

Sámson Jakab

angol uri szabó-üzlete

Kolozsvárt, Egyetem-u. 2.

Valódi angol, scoth
és honi szövök-
lönlegességek nagy
raktára. Az „Egye-
temi kör“ tagjainak
5% árkedvezmény.

Holländer Márton és Társa

divat-szabósága. Bel- és külföldi szövetek nagy választékban.

Kolozsvár, Kossuth Lajos- és Bolyai-utca sarok.

Telefon-szám 844. Törvényszékileg bejegyzett cég.

Hirdetéseket jutányosan vesz föl az
„Új Egyetem“ kiadóhivatala.

Van szerencsénk a nagyérd. közönség becses
tudomására hozni, hogy 42 év óta fennálló üzle-
tünket a mai kornak megfelelően átalakítottuk és
ujjonnan berendezve megnyitottuk,
mely alkalomból bátorkodunk a nagyérd. közön-
ség becses figyelmét felhívni különlegességeinkre,
különösen kitűnő ízű, naponta frissen készült

**füstölt és friss kolbász
szalvaládé és virsli,**

valamint minden a hentes szakmába vágó cik-
kekre, melyek mind izletesen lesznek készítve.

Egyben ajánljuk nyers hus árulásunkat, hol
mindig a legjobb minőségű marha-, borju- és
sertéshus kapható.

A nagyérd. közönség további szives pártfo-
gását kérve vagyunk kiváló tisztelettel

Lászlóczky Testvérek.

Telefonszám 227—149.

Telefonszám 227—149.

Speciális angol férfi divat üzlet!

Simon és Lőrincz Mátyás király-tér 10. sz.

TELEFON
782. SZ.

Állandó nagy választék a férfi divat remekeiből.
Az egyetemi polgárok az olcsón előirt, szabott
árakból még 10 százalék engedményt kapnak.

TELEFON
782. SZ.

Egyetemi joghallgatók szép pénzt
takarítanak meg, ha szükségletüket

Szilágyi Márton

órák és ékszerésznél szerzik be

Wesselényi Miklós-u. 8 sz.

Régi órák és ékszerek készpénzben
váltatnak be. — Javítások jutányo-
san és pontosan eszközöltetnek!

A Minta-Söracsarnokban

a legolcsóbban lehet étkezni!

Az egyetemi hallgatók talál-
kozó helye. Szolid kiszol-
gálás! Jó magyar konyha!

Pártfogást kér: VARGA MÁRTON
vendéglős. Abonenseket elfogad!

Kolozsvár legelőkelőbb kinematograph színháza az

Első kolozsvári Apolló Színház

Mátyás kir.-tér 26. (Főtér, Hintz-patika mellett)

Minden második nap új műsor!
A színház kellemesen fűtve van!
Az előadás saját zenekísérettel!

Állandó bemenet. Állandó bemenet.

Helyárak: Zártszék 1 K 20 fillér műsorral együtt,
II. hely 60 fillér, III. hely 40 fillér. Gyermekek
10 éven alul a helyáraknak csak felét fizetik.

Katonáknak III. helyen 20 fillér.

Az egyetemi ifjúság előnyben részesül.

Ferenczi Ignác

cipész-mester

Mátyás király-tér 26. szám.

Kitünő jó kézi munkáit
ajánlja szolid áráért!
Csak saját készítményü
férfi- és női-cipők!

Elismert jó munka! Szép kiállítás!

Márton Vilmos

Kispipa vendéglője és Óvári kertje
Szentlélek-utca 1. szám.

Kitünő borok. Jó konyha. Szolid árák.

Ünnepélyes megnyitás utólagos hirdetésig.

Fészek kávéház!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives
tudomására adni, hogy a mai napon átvettem a
JÓKAI-UTCÁBAN lévő DEBRECENI KÁVÉHÁZAT
amely a legszolidabb alapon, teljesen újonnan át-
alakítva, ugymind pazar fényes berendezéssel a
mai igényeknek teljesen megfelel. — A legjobb,
legkedvesebb szórakozásra való találkozási hely a

Fészek kávéház,

ahol a nagyérdemű közönség megtalálja a pontos
kiszolgálást, ugyszintén tisztán kezelt italaimért
felelek! — Naponta elsőrendű zenehangverseny,
kiváló hideg buffet, a legtisztább kezelés mellett,
a n. érd. közönség szives pártfogásáért esedezve

UDVARY MARISKA,

a Fészek kávéház tulajdonosa.

Ünnepélyes megnyitás utólagos hirdetésig.

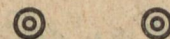
STIEF JENŐ ÉS TSA

PAPIROS-ÁRUHÁZA ÉS
NYOMDAI MŰINTÉZETE
KOLOZSVÁRT,
DEÁK FERENC-UTCA 2 SZÁM.

Megbízható francia gummi különlegességek
óriási választékban!

Legjobb
látcsövek,

szemüvegek
és lorguettek

orvosi receptre vagy anélkül kaphatók:

„RÓZSA“ drogeria és műszertárában

Kolozsvárt, Mátyás király-tér 13. sz.

Javitások gyorsan, pontosan eszközöltetnek.

Megbízható francia gummi különlegességek
óriási választékban!

Aki

házat, birtokot, erdőt eladni
vagy venni óhajt:

Kinek

jelzalog kölcsönre van szük-
sége, az forduljon

ifjabb Fisch Adolfhoz

Kolozsvár, Széchenyi-t. 12.

:: (Saját ház.) ::

ERDÉLYI UJSÁG

KIADÓ- ÉS NYOMDAVÁLLALAT

KOLOZSVÁR, DEÁK F.-UTCA 9.

TELEFON SZ. 696. :: :: TELEFON SZ. 696.

Folyó évi október hó 2-án nyitottam meg
üzletemet Szentegyház-utca 1 szám alatt!

Üzletemet minden tekintetben
a mai kor igényeinek teljesen
megfelelően rendeztem be és
a legújabb uri-divat szabó-
ságot fogom tovább vezetni.

FANTA ISTVÁN

a H. és W.-cég volt szabásza.

Elkészítetnek mindennemű nyomtatványok:

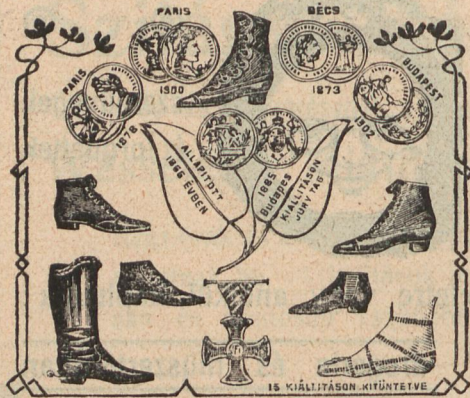
Irodai művek, tudományos és szép-
irodalmi folyóiratok, napi, heti és
havi lapok, kereskedők és iparo-
sok részére számlák, levélpapírok,
boritékok, üzleti könyvek; ugy-
szintén eljegyzési kártyák, név-
jegyek, meghívók, falragaszok és
:: :: röpcédulák. :: ::

IZLÉSES ÉS TISZTA MUNKÁ!

Gyors és figyelmes kiszolgálás! Vidéki meg-
rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

MATUTSEK JÓZSEF KOLOZSVÁRT, Szentegyház-u. 3.

Ajánlja általánosan elősmert saját műhelyében készült
férfi és női cipő raktárát!

Vidéki meg-
rendelések
mérték után
de legbizto-
sabbban egy
használt, a
lábra találó
cipő bekül-
désével a
legjobb
anyagból és
divat szerint
lehetőleg
gyorsan tel-
jesítettnek.

„Keresztes Kávéház“

Hol kitünő meleg és hideg
étkek, olcsó, jó bor, tejés
és fekete kávé 24 filléért
kaphatók. Az ifjuság részére
kedvezmény. Zongora, cim-
balom és külön helyiség
áll társaságok részére!!

Tisztelettel: **Keresztes József.**

Párisi model Női kalapok

Leányka kabátok és ruhák

a legszebb kivitelben kaphatók

Kovács Béla

gyermek-divat-áruházában

Kolozsvár, Mátyás kir.-tér 1.

ELSŐ ERDÉLYRÉSZI

MESSENGER-BOY

(gyorsküldő) VÁLLALAT

Kolozsvár, Mátyás király-tér 13.

Mindenmü szolgálatot
órákra, napokra és hetekre
Kolozsvárt és környékén
leggyorsabban teljesít. . .

Gyors és megbízható!

Telefon-szám 280. Telefon-szám 280.

A világhírű pilseni

sör kimérési helye

Pferschy G. étterme.

Lakatos József

dismü- és játékkereskedése

Kolozsvár, Kossuth Lajos-utca 5.

Az „Egyetemi kör“
igazolvánnyal ellá-
tott tagjai 5% árked-
vezményt élveznek.

